

Artikelarkiv Arvesølv 2018

Historien om Munkebo Bibliotek III

Af Carol Eriksen og Mona Jørgensen

Første og anden del af historien bragtes i Arvesølv nr. 2014 og 2016

Flytning og festlig indvielse

Efter årene i midlertidige lokaler og en ventetid på omkring 20 år besluttede man i april 1994 at tage hul på planerne om en ombygning af Troelskærskolen. Planen skulle sikre en skolefritidsordning, et bibliotek og et forsamlingshus. Desuden skulle der skaffes plads til et sundhedscenter. Samlet ville det koste knap 6 millioner, og byggeriet gik i gang sommeren 1994.

Der blev indhentet forslag fra 3 arkitekter, og Lotusarkitekterne vandt konkurrencen. Forslaget stemte overens med kommunens ønske om et kulturcenter, og biblioteket skulle stå færdigt før julen 1995. Samtidig ville byen få en ny profil med et torv ud for biblioteket og forsamlingshuset. Der var tilfredshed med licitationen, men prisen steg med 1,5 mill. på grund af en elevator - byens første - mødelokaler og almindelige prisstigninger.

I juni 1995 blev der holdt rejsegilde. Biblioteket var nu vokset fra 240 kvadratmeter til ca. det tredobbelte. Gerd Ejlersen udtalte, at hun havde fulgt planerne i 22 år, og selvom der var meget mere plads, mente hun sagtens bogsamlingen kunne fylde lokalerne ud. Desuden var der nu kontor, administrationslokale og frokoststue, og det havde der ikke været før.

Byggeriet gik planmæssigt frem, og det blev klart, at biblioteket kunne indrettes i november og december. Allerede i oktober 1995 forberedte bibliotekspersonalet

flytningen ved at forlænge lånetiden på alle bøger til efter nytår og opfordrede lånerne til at låne rigeligt, så bøgerne ikke skulle pakkes ned og flyttes. Biblioteket lukkede fra d. 27. november til 2. januar, og straks efter lukningen gik arbejdet i gang med at pakke bøgerne i flyttekasser. Der blev bestilt 800 flyttekasser, men det var slet ikke nok, så der måtte rekvireres 800 mere. Knap 55.000 bøger blev flyttet minus de bøger, der var hjemme hos lånerne. Ved flytningen i 1971 var der til sammenligning kun 21.000 bøger at flytte. Da bøgerne var pakket ned, skulle de fragtes det korte stykke til det nye bibliotek og sættes på plads på de nye reoler. Det var et kæmpearbejde i kamp mod tiden, og der blev arbejdet mange timer også i weekenderne, så der var ikke tid til mange juleforberedelser for bibliotekspersonalet.

Endelig 2. januar 1996 kunne dørene åbnes for brugerne, og forholdene tålte ikke sammenligning med det tidligere bibliotek. Der var lys, luft, plads og mange flere faciliteter. Møderum, udstillingslokale og et åbent rum ud til torvet, hvor man kunne læse sin avis med en kop kaffe. I kælderen var der filmlokale, magasin og Lokalhistorisk Arkiv. Bibliotekspersonalet strålede om kap med parketgulvene. Samtidig med indvielsen d. 13. januar 1996 blev åbningstiderne og de kulturelle tilbud udvidet.

Det nye bibliotek og pladsen foran blev indviet 2. januar 1996.

Kulturlørdage og andre aktiviteter

Indvielsen var samtidig den første kulturlørdag, for nu var der lokaler til forskellige aktiviteter og lidt penge var der også sat af på budgettet. Efterfølgende var der kulturlørdage i årets 4 første og sidste 3 måneder, men i sommermånederne var der blot kunstudstillinger.

Den første kulturlørdag begyndte med, at der kl. 10 og 12 blev vist filmen "Lille Virgil og Orla Frøsnapper" for de 40 - 50 børn, der var plads til i filmlokalet i kælderen. Her kunne man også købe sodavand, slikposer og chips. Kl. 12 åbnedes dørene til udstillingslokalet til ferniseringen af månedens kunstudstillinger. Den første var den lokale kunstner Esben Eriksen. Gerd Ejlertsen bød velkommen og der blev serveret et glas og lidt chips. Kl. 13 kunne vi så byde velkommen i det tilstødende mødelokale. Her var der sat en scene op, der var nye runde caféborde, og gæsterne kunne købe øl, vin og vand og nyde de fremsatte chips på bordene. Dernæst kunne månedens underholdning starte med Thomas Kjellerup på programmet. De 75 publikummer fik en god oplevelse og sang med på sangerens kendte viser. Samtidig med disse aktiviteter var der selvfølgelig også åbent i udlånet og i kælderen kunne man besøge Lokalhistorisk Arkiv. Både denne dag og ved senere arrangementer mødte pressen altid op og skrev efterfølgende pæne anmeldelser.

Ved arrangementerne de følgende år blev der også vist gode film for børn. Vi har været heldige at have mange kendte kunstnere til at udstille i årenes løb for blot at nævne nogen – Ida Holm-Mortensen, Ole Vedby Jørgensen, P.O. Hansen, Jens Bohr, Sonia Brandes, Ole Runge, Bjørn Nordahl (blev årets kunstner på Fyn samtidig med at han udstillede hos os) og mange, mange flere.

I julemåneden var der julestue i mødelokalet for hele familien i stedet for underholdning. Det var et godt besøgt arrangement, som stadig afholdes. Her er der fint pyntet og mulighed for at lave julegaver. Masser af gode forslag var lagt frem, men man

En stolt Gerd Ejlertsen og det nye biblioteks første låner, Carl Christensen, på jagt efter den rette bog.

kan også lave pynt til bibliotekets juletræ eller tage den med hjem. Der var bevilliget 40.000 kr. de første år til afholdelse af disse lørdage, men hen over årene blev budgettet beskåret mere og mere, og det gik selvfølgelig ud over disse aktiviteter. Der er dog stadig kunstudstillinger og juleklip, og mange andre aktiviteter holdes stadig. Selvom der var meget arbejde med afholdelsen af disse lørdage, var det et plus for kommunen og mange borgere udtrykker, at de savner det, men Kulturhuset har heldigvis taget musiktilbuddet op.

Musikbibliotek

Munkebo Bibliotek søgte i 2000 biblioteksstyrelsen om penge til at starte musikudlån, og på grund af kommunens størrelse var man sikret et tilskud på 30.000 kr. til en startsamling. Tilskuddet var en lov, der påbød bibliotekerne at tilbyde musikudlån m.m. fra senest 2003. I april 2001 åbnede man for musikudlånet i Munkebo. Borgmester Palle Hansborg-Sørensen klippede snoren til Musikrummet, hvor ca. 700 CD'er i alle genrer stod klar til udlån.

Vandskader og brand

Biblioteket har flere gange været ramt af vandskade fra radiatorer, bl.a. i november 2002, hvor en radiator sprang læk i weekenden, og man var nødt til at lukke biblioteket en lille uges tid, da parketgulvet skulle udskiftes. I juni 2006 blev biblioteket ramt af en påsat brand. Nogle unge mennesker havde leget med benzin på bibliotekets tag, og ilden havde fået lidt for godt fat. Noget af tagkonstruktionen, loftet og gulvet i en del af biblioteket skulle udskiftes, og det kostede nogle lukkedage. Reoler og bøger skulle flyttes, og en del bøger var beskadiget. Det var en lidt drøj tid. Nogle reoler fik hjul på, så de kunne rulles ned i udstillingslokalet, der dermed blev en midlertidig del af biblioteket. Samtidig var der ikke adgang for publikum til bibliotekets computere. Men det var billigt sluppet trods alt, det kunne have været helt katastrofalt.

Bibliotekar Mona Jørgensen ved bunken af beskadigede bøger.

Kommunesammenlægningen

Fra 1. januar 2007 blev Munkebo, Langeskov og Kerteminde kommuner lagt sammen. Politikerne besluttede, at Munkebo skulle være hovedbibliotek, og det gav selvfølgelig lidt debat, men politikerne mente, at der var bedst plads til de centrale funktioner i Munkebo. Så de administrative opgaver blev lagt her samt indkøb og klargøring af bøger. Fællesnavnet skulle være Kerteminde Bibliotekerne. Sammenlægningen gav et større udbud af bøger, og det der ikke var på det ene bibliotek, kunne lånes fra et af de andre. Bøgerne kunne fremskaffes fra dag til dag, da der var en rigtig god, daglig kørselsordning mellem de tre steder.

Det gav dog også en del udfordringer. Edb-systemerne skulle lægges sammen til et, bødetakster skulle harmoneres, og de forskellige kulturer, man nu en gang har på en arbejdsplads, skulle harmoniseres og der skulle laves en ny hjemmeside.

Samtidig opstod der tanker om at sammenlægge borgerservice og bibliotekerne. Der blev lavet flere planer, men det endte med at løbe ud i sandet. I flere omgange var der dog miniborgerservice 1 dag om ugen i de 3 afdelinger.

Fra januar 2008 blev åbningstiden udvidet med 3 timer om ugen, så der kunne holdes åbent alle lørdage. Samtidig blev der ansat en ekstra bibliotekar, så det blev muligt.

Fusion med Nyborg og andre tanker

Da kommunen skulle spare, opstod der en tanke om at lægge Kerteminde Bibliotekerne sammen med Nyborg Bibliotek, som man havde gjort med museerne. Der blev udarbejdet en stor rapport af især Nyborg Bibliotek, men forslaget blev droppet, da niveauforskellen var for stor. Kerteminde skulle tilføje 1 million om året frem til 2015 for at komme på højde med Nyborg, og det ville man ikke. Kerteminde Bibliotekerne lå helt i bund med udgift pr. indbygger, så selvfølgelig ville Nyborg ikke spæde til.

Men det blev i samme ombæring besluttet at indarbejde 300.000 kr. til første del af projektet med selvbetjening. Selvbetjeningen ville i alt komme til at koste omkring 1 million, men der blev regnet med en rationaliseringsgevinst på 200.000 kr. Selvbetjening var en god ting, for det frigjorde personale til andre opgaver. Men skulle det virkelig give en gevinst, skulle alle 160.000 bøger have isat en chip. Igen et meget stort arbejde for personalet med lukning af biblioteket i en uge. Endelig i sommeren 2012 var automaterne klar til brugerne, og to år efter blev Munkebo Bibliotek et åbent bibliotek. Det blev nu muligt at låne bøger og andet mellem kl. 7 og 22 alle dage.

I 2012 havde politikerne rumsteret med planer om lukning af nogle af kommunens biblioteker. Det blev heldigvis ikke til noget, men i 2018 var tankerne fremme igen. Denne gang blev det også ved skrækken

Gerd Ejlertsen

Igennem alle årene har der været en markant person, der har stået for og "tegnet" biblioteket. Det er bibliotekar Gerd Ejlertsen, der siden 1970 og 40 år frem satte sit præg på det. Hun var tidligere ansat på et større bibliotek i Gentofte, men her syntes hun ikke, hun fik den rette kontakt med lånerne. Det fik hun i Munkebo, hvor hun blev ansat som ledende børnebibliotekar, men hurtigt blev leder af biblioteket.

Gerd var inkarneret bogelsker og var glad for bøgerne på biblioteket, men også dem, hun havde huset fuldt af hjemme. Især krimier. I arbejdet i udlånet og kontakten med lånerne var Gerd i sit es. Hun kendte både dem og sine bøger, og vidste næsten altid, hvad lånerne skulle have. Hun var en meget dygtig bibliotekar, og helmede ikke, før hun fandt svar på selv de sværeste spørgsmål, for lånerne stillede store krav til biblioteket. De mange tilflyttere kom måske fra større biblioteker, og forventede en god service, og det fik de. Gerd var med til at skrive flere bøger om Munkebo og var også aktiv i etableringen af lokalarkivet.

Det administrative syntes hun dog ikke var helt så spændende, for især de sidste år i den nye storkommune var hårde med bl.a. fyringer.

Det var ikke kærlighed ved første blik, da hun kom til Munkebo, men det blev det. I 2010 kunne Gerd fejre sit 40 års jubilæum og gik samtidig på pension, men fik desværre ikke lang tid som pensionist, idet hun døde i december samme år.

Gerd Ejlertsen i sit es – blandt bøgerne på Munkebo Bibliotek.